

СМЕЛИЯТ ХУСАР

Превод от английски: Емилия Стаматова, 1996

chitanka.info

Живяло едно време една майка със сина си. Синът пораснал и го взели във войската. Той изкарал три години при хусарите. Тогава освободили другарите, а него — не. Предложили му да постои още във войската, но той не искал. Наредил на своя ординарец да му приготви коня вечерта. После се сбогувал и тръгнал.

Вървял, накъдето му видят очите. Стигнал до една ливада, на която имало купа сено. Забил меча си в купата, завързал за него коня си и легнал в сламата. Както спял, дочул в съня някой да вика от купата:

— Хусарю, хусарю, гориш и ти, и твоят кон!

Скочил хусарят, измъкнал меча си от купата, яхнал коня си и понечил да тръгне. Но тогава някой викнал от купата:

— Хусарю, освободи ме, моля те!

— Как да те освободя?

— Забий отново меча си в купата и така ще ме избавиш.

И той го забил. Оттам изпъзляла змия и се обвила на врата му.

Хусарят ѝ рекъл:

— Ако си добра, слез от мен, ако — не, ще те насека на парчета!

Но тогава змията се превърнала в красив принц, който казал:

— Виждам, колко си смел. Имам три омагьосани като мен сестри в един замък. Ако искаш, иди да ги освободиш!

— А как да ги освободя?

— Тръгни по този път и ще стигнеш до една врата. Вдясно има пън, а под него е ключът от вратата.

Хусарят се отправил на път и още не съзрял вратата, конят му спрял. Боднал го с шпорите в хълбоците, за да продължи. Но конят проговорил:

— Хусарю, ако искаш да влезеш в замъка, под онзи пън има ключ.

Хусарят слязъл, взел ключа и тръгнал към вратата. Отключил я, вкарал коня в конюшната. Конят му рекъл:

— Хусарю, колкото и да ти е добре, не ме забравяй!

Хусарят влязъл в замък, веднага някой го приветствал, но той не видял никой в стаята:

— Добре дошъл, хусарю, добре дошъл. Как попадна тук? Нито птичка, нито жива душа може да се срещне тук.

— Дойдох, защото помогнах на един принц на ливадата. Той ми каза, че има три омагьосани сестри в този замък. Дойдох, за да се опитам да ги освободя.

— Какво? Ти си освободил нашия брат. Но нас няма да можеш да освободиш. Магията, с която сме омагьосани, е по-силна. В полунощ тук ще дойдат твоите офицери. Те ще се опитат да те заговорят. Но ти внимавай, ако им проговориш, лошо ти се пише, а и нашата магия ще укрепне.

Някой сложил на масата свещ, която сама се запалила. После му поднесли вечеря. Но все още никой не се виждал из стаята.

Седи хусарят, хапва и пийва. Ударило единайсет часа, лек звън се понесъл из коридорите. Не след дълго в стаята влезли офицерите. Щом го видели, те радостно го наобиколили:

— Добре дошъл, хусарю, добре дошъл. Откъде се взе тук? Колко време те търсим! Сигурно си нещастен, както и ние, че не можем да те намерим. Охо, какъв си горд, дори не дума не обелваш! Е, как е, върви ли ти без нас? Охо, нищо да не го попиташ! Внимавай, ще те насечем, поговори с нас, иначе вадим сабите си.

Часовникът ударил дванайсет. След като не го придумали да поговори с тях, офицерите съсекли хусаря и си отишли.

Дошла най-голямата сестра на омагьосания принц от ливадата. Донесла люлка, събрала парчетата от тялото на хусаря и ги сложила в нея. Три пъти я залюляла и момъкът оживял. Преместила го на леглото и той спал до сутринта. Дошло утрото, принцесата влязла при него, донесла му леген с вода, отново наредила масата. Хусарят се събудил, измил се, избърсал се и ето, закуската го чакала на масата. Седнал и се нахранил. После видял принцесата, застанала на колене. Първата принцеса била вече свободна.

На следващата вечер дошла средната принцеса. Тя му каза:

— Ей, хусарю, тази нощ в дванайсет ще дойдат братята ти. Но ти не им проговаряй. Ако им проговориш, ще те сполети беда, нас — също.

Тя му донесла вечеря и свещ. Хусарят седнал, хапнал и пийнал. Седял и чакал да стане дванайсет. След като часовникът ударил единайсет, из коридора се дочули братята му, плачейки:

— Братко наш, братко, къде се дяна? Колко те търсихме, колко искахме да те видим. Мислехме, че сме те загубили.

Щом влезли в стаята, веднага се нахвърлили радостно отгоре му:
— Добре дошъл, братко наш, добре дошъл. Най-сетне те намерихме! Колко се радваме, толкова време не сме се виждали, о, поговори с нас, не бъди толкова горд. Толкова много страдахме за теб, майка ни си изплака очите по тебе!

И те започнали да го прегръщат и целуват, а дано им проговори, но хусарят не отварял уста. Като не могли да го принудят да им проговори, братята го хванали, съсекли го на парчета и ги разхвърляли из стаята. Когато си отишли, в стаята влязла средната сестра на принца. И тя събрала парчетата, поставила ги в люлката, три пъти я залюляла и момъкът оживял. Преместила го на леглото и той спал чак до сутринта.

Щом се пукнало зората, средната сестра влязла при хусаря, донесла му леген с вода. Хусарят станал, измил се и седнал да закуси. После пред него се изправила средната сестра. Така две от сестрите на принца били вече свободни.

Вечерта дошла най-малката:

— Е, хусарю, виждам, че имаш смело сърце, но сега в полунощ ще дойдат родителите ти: скъпата ти майчица и родният ти баща. Те ще ти говорят, но ти недей да им отвърщаш. Проговориш ли им, нещастен ще си, а и ние — също.

Тя подредила масата и оставила запалена свещ. Хусарят се нахранил и зачакал. Щом ударило единайсет, взели майка му и баща му. Но това не били истинските му родители, а змейовете, които откраднали принцесите. Още от вратата те се втурнали към хусаря:

— Добре дошъл, синко, добре дошъл! Как попадна тук. Ох, скъпия ми син, как съм те носила на ръце, а сега като порасна ме остави сама. Колко хубаво ще ми бъде с теб! Как се надявахме, че когато остареем, ще се грижиш за нас!

И те започнали да го целуват:

— Сине мой, сине мой, колко се радваме, че те намерихме, вече няма да те пуснем. О, какъв си горд, не искаш да ни кажеш нищо! Аз съм го откърмила с млякото си, а сега на старини ни е оставил, ще трябва да го унищожим. А колко пъти съм го повивала в пелените, а той не иска да ни погледне!

И майката започнала да го целува:

— Сине мой, сине мой, моля те, кажи ми нещо!

Но хусарят мълчал.

Ударило дванайсет, змейовете хванали хусаря, хвърлили го в един сандък и го запалили. Хусарят станал на пепел. Те взели пепелта, разсипали я из стаята и си отишли.

Дошла третата сестра, измела стаята, събрала пепелта, изсипала я в люлката и момъкът оживял. Тя го сложила на леглото и той спал до сутринта.

На зазоряване хусарят се събудил, легенът с вода го очаквал. Той се измил и седнал да закуси. Щом се нахранил, пред него се изправили трите сестри.

— Ето хусарю, вече сме свободни и трите. Избери си една от нас за жена.

Хусарят се засрамил, чудел се коя да избере, но като че ли най-малката сестра му била най по сърцето.

— Е, казвай, коя от нас искаш за жена?

Хусарят отвърнал, че иска най-малката. Трите сестри излезли от стаята, а момъкът се сетил за коня си. Втурнал се навън, намерил го, а конят въздъхнал:

— Ех, хусарю, виждаш ли какъв си? Казах ти аз, че ще ме забравиш. Добре, че бяха трите принцеси, те ми даваха хубав овес, сипваха ми прясна вода. Ако трябваше да чакам теб, щях отдавна да съм издъхнал.

През това време трите сестри се приготвили и всички напуснали замъка. Отвън трите сестри шибнали замъка с пръчица така, че той се разтресъл. Отправили се направо към баща им — краля, от когото една нощ змейовете откраднали и четиримата: трите дъщери и принца. А смелият хусар освободил всичките.

Кралят вдигнал голяма сватба за най-малката принцеса. Празненството мило за чудо и приказ, но на другия ден хусарят вече не го свъртало на едно място в кралския замък. Ядосвал се, че нищо не прави, че не броди из света, да си опита късмета. Най-малката принцеса не искала да го пусне, но и не можела да го задържи.

— След като не мога да те спра, върви по света, но облечи тази риза и запаши тази сабя! Какъв и куршум да пратят по теб, той няма да те рани. А щом заповядаш на сабята да сече, тя ще отсече всички, независимо дали е гора или войска. Само й речи: „Сабьо, сечи!“.

Хусарят напуснал замъка. Вървял, вървял, докато най-после стигнал до някакъв град, който се готвел за битка. Той се явил при краля и го запитал защо е толкова тъжен.

— Как няма да съм тъжен, когато съседният крал ще ми вземе цялото кралство след четири дни!

— Не се бой! Ще му напишем, че ти си готов да водиш битка след два дни.

Написала писмото, съседният крал се учудил и се запитал дали неговият неприятел е толкова силен, че не му е нужно време за подготовка. Замислил се дали да не повика някое друго кралство на помощ.

Дошъл часът на битката. Съседният крал има хиляди и хиляди воители, а кралят, при който отишъл хусарят, имал само шест войника.

Но хусарят измъкнал сабята си и викнал:

— Сабьо, сечи!

И сабята почнала да сече наред войската на неприятеля. За две минути останали живи само няколко офицера. Тогава хусарят викнал:

— Сабьо, спри!

И сабята спряла. После хусарят отишъл при съседния крал.

— Слушай, кралю, ако още веднъж тръгнеш да се биеш с този крал, знай, че ще намериш смъртта си в битката.

Кралете се заклели повече да не се бият. Разделили се и се прибрали в замъците си: единият радостен, а другият натъжен.

Победеният крал имал стара магьосница, която знаела всичко по света и която му предсказвала какво става по земята.

— Ах, ти стара магьоснице, знаеш всичко, което става по света и не си ми казала досега, че този хусар е толкова силен!

Магьосницата го помолила да я остави на мира половин час, за да открие в какво се крие силата на хусаря. Кралят я пуснал. Магьосницата наредила картите си и веднага видяла, че хусарят е силен, защото има риза, която го пази от куршум, и сабя, която го сама сече, щом ѝ наредиш. Разкрила тя тайната на краля, той се зарадвал и ѝ заповядал:

— А сега го хвани или ще ти отсека главата!

Магьосницата измайсторила риза и сабя, които досуц приличали на тези на хусаря. Облякла се в офицерски дрехи и отишла при хусаря. Дватамата се сприятелили, заедно яли и пили. Свечерило се, кралят

победител наредил хусарят да спи сам в стаичката. Но магьосницата, престорила се на офицер, казала, че двамата са приятели и ще спят заедно. Хусарят съблякъл ризата си и я оставил на стола, а сабята си окачил на един пирон. Хусарят заспал, а магьосницата това и чакала, грабнала ризата му и сабята му, и на тяхно място оставила тези, които била донесла със себе си. После изчезнала.

На сутринта хусарят се пробудил, облякъл ризата си, запасал сабята си, без да знае, че са подменени. В това време магьосницата била вече при победения крал. Той облякъл бързо ризата на хусаря, запасал сабята му и писал отново на съседа си, да се готви за война. За щастие хусарят все още бил в замъка. Той отговорил на съседния крал, че са готови за битка и се заклел, че този път няма да го остави жив. Към бойното поле отново поели шестима. Веднага паднали четирима.

Хусарят измъкнал сабята си и рекъл:

— Сабьо, сечи!

Но сабята не помръдвала, защото тя била подменена. Когато кралят-неприятел видял това, извикал:

— Е, хусарю, каква смърт ще си избереш, след като унищожи войската ми в миналата битка?

— Каква смърт да си избира ли? Искам да ме насекат на парчета и да ме сложат в торба и да я окачат на гърба на моя кон. Нека той отнесе костите където му очи видят!

Както си избрал, така и постъпили с него. Но конят го занесъл право при жена му. Тя го съживила както в замъка. Събрала парчетата и ги сложила в люлката, три пъти я залюляла и хусарят станал цял-целеничък!

Стоял той в замъка и се гневял, че са му откраднали ризата и сабята. Жена му го разубеждавала да не се връща, но той не искал и да чуе.

— Щом не искаш да ме послушаш, вземи този пръстен, сложи го на пръста си и щом си помислиш нещо, веднага ще се превърнеш в него: във вол, кон, жаба или змия. Можеш да се превърнеш в което животно поискаш на света, защото пръстенът е вълшебен — змеят от замъка ми го даде.

И така хусарят потеглил.

Отишъл право в кралството на краля, който му откраднал ризата и сабята. Хусарят намерил един беден обушар, казал му, че ще се

превърне в красив кон, а той, обуцарят, трябва да го продаде на краля, като иска за него триста жълтици. Обуцарят се приготвил да иде при краля. Щом кралят зърнал конят, веднага пожелал да го притежава. Обуцарят му казал, че иска за него триста жълтици. Кралят веднага му ги наброил, обуцарят си взел юздата и парите, а кралят хванал коня за гривата и го завел в конюшнията. Вкарал го и го пуснал там, но щом го пуснал и затворил вратата, конят в миг изчезнал.

Хусарят отишъл при обуцаря и го накарал да иде втори път при краля. Отново се превърнал в кон, но този път рекъл на обуцаря да иска за него повече пари. Така и станало.

Кралят попитал:

— Колко искаш за този кон?

— Четиристотин жълтици.

Кралят веднага ги наброил, защото много харесал коня и искал да направи чифт с първия. Обуцарят си взел юздата и парите и си тръгнал. В това време кралят разгласил надлъж и на шир, че има много ценна двойка коне и поканил всеки, който желае, да ги види. Надошли придворни и крале да видят конете. Отиват те в конюшнията, а там няма и следа от конете. Кралят се засрамил.

На третия ден дошъл обуцарят и довел трети кон. Кралят го познал и попитал какво иска за коня. Обуцарят отвърнал, че иска петстотин жълтъци. Кралят му дал парите, хванал коня, повел го с юздата и поканил гости да го видят веднага, защото после щял да го застреля. Сега обаче коня не могъл да изчезне, защото юздата му била с него. Надошли много хора, гледали го, възхищавали се и съжалявали, че красивият кон ще бъде застрелян, вместо кралят да го даде на някой бедняк.

За късмет на хусаря в конюшнията дошло едно сираче. То заридало пред коня:

— Ех, конче мое, колко си красиво. И защо, без да си виновно, кралят ще те застреля? По-добре на мен да те бяха дали!

В този момент конят проговорил:

— Ей, момиче, ако искаш да ме освободиш, добре ще ти се отплатя.

— А как да те освободя?

— Когато дойдат, да ме убият, вземи един аршин платно и щом те стрелят по мен, независимо дали съм на земята или във водата,

хвърли върху мен платното. Така ще ме освободиш.

Сирачето взело един аршин платно. А конят повели към Дунав, за да го застрелят край реката. Щом го застреляли, момичето хвърлило платното върху трупа на коня. Капка кръв обагрила платното. Придворните се разотишли. Останал само кралят, облечен с ризата на хусаря и с неговата сабя в ножницата. Кралят закрачил край реката. Както си вървял, видяла една красива златна патица да плува сред водата. Патицата доплувала до самия бряг. Сякаш го приканвала да я улови. Но когато кралят се навел към нея, тя отлетяла. Той се изправил, тя пак долетяла. Кралят много я харесал, но тя пак се отдалечила от брега. Тогава той се съблякъл, свалил сабята си и заплувал след патицата. А тя отивала все по-навътре и по-вътре. И когато кралят стигнал по средата на реката, тя излетяла, облякла ризата и си препасала сабята. Тогава се превърнала в хусаря, който участвал в битката.

Кралят излязъл от водата. Хусарят веднага му казал:

— А сега, ти каква смърт ще си избереш?

— Искам същата смърт, която теб сполетя. Друга не искам.

Кралят се надявал, че с него ще се случи същото, което се случило на хусаря и той ще оживее.

Хусарят го насякъл на парчета и натъпкал тялото му в чувала, метнал го на гърба на кралския кон. Глупавият кон не знаел къде да го отнесе и тръгнал, накъдето му видят очите. Така стигнал до една гора, пълна с вълци. Щом го видели, вълците го подгонили, разкъсали го, после раздрали и чувала и изяли тялото на краля.

Хусарят отишъл при сирачето и богато му се отплатил. После се върнал при най-малката принцеса и сигурно и до ден-днешен двамата си живеят щастливо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.